

Инцидент се уопште не мора догодити у стварности да би политички био експлоатисан. Он се може једноставно написати и згодно користити. Ако се радња још одвија у предизборној Србији, успех замешатељства скоро да је загарантован

Једно упутство за пропаганду немачких окупационих власти у Београду из 1943. године помиње склоност локалног становништва да верује у гласине и да их ревносно шири даље. Исти документ, до душе, констатује и склоност Срба да све што потиче од Немаца одмах одбаце као непријатељску пропаганду.

Месецима па и годинама, јавност Србије била је поштеђена бомбастичних саопштења „невладиних“ организација и регионалних странака о међунационалним инцидентима у Војводини. Инциденти на северу Србије ројили су се уочи сваких избора и после њих нагло нестајали, дословно као нечијом руком однети.

Крајем 2010. године неко је чак био објавио да је број међунационалних инцидентата на северу Србије у сталном паду и да је у тој истој години њихов, ионако мали број, смањен чак за 25% у односу на претходну.

А онда се приближио Божић по Јулијанском календару. На Бадњи дан Срби и остали православни хришћани у Суботици одлазе организовано у сечу Бадњака у шуме северно од града. Била је то прилика коју један слабо познат савез организација („Грађанска Војводина“), идеолошки не баш далек од идеје да и северна српска покрајина треба да пође путем Албанаца са Косова и Метохије, није хтео да пропусти. Саопштено је како су Срби из слављеничке колоне, у једном лоше сроченом стиху, претили да ће брутално убијати Хрвате у Суботици.

Новинари су недељама стрпљиво истраживали случај и нису успели да пронађу ни једног сведока, чак ни наговештај који би потврдио било шта из саопштења.

А онда је на телевизији Б-92 емитован прилог у коме је речено да у Суботици заиста нико ништа не зна о претњама. Закључено је да се избори ипак ближе и да продукција

инцидентата у таквој прилици није новост у Суботици.

„Хорде зла! Клерофашисти! Колона у фашистичком колориту! Запишавање територије...“, само је део псовачке хајке поведене против учесника сече Бадњака, ауторке прилога и локалних медија који, ваљда, ако сведока у стварности већ нема истог треба да произведу! Бес који треба да надокнади мањак аргумената, илустрован сликама малолетника без заштите њиховог идентитета са заставама, подсетио ме је на неколико старих, а врло сродних случајева који су се одиграли, где чуда, управо у Суботици.

Напад на конзулат

Година је била 2003. и Суботичани су средином јуна на допунским изборима бирали одборнике у Скупштини општине. Коју недељу касније, бирали су и представнике у скупштинама месних заједница, а за касну јесен били су заказани председнички избори.

Догодило се у истом том јуну да је наша ватерполо репрезентација у Словенији победила Хрватску у финалу Европског првенства. Победа је, на жалост, упамћена по дивљању хулигана у Крању, који су разјарени због пораза и охрабрени алкохолом нападали званичнике из Београда и мирне навијаче на базену.

Као и на Бадњи дан, млади Суботичани су се и тог 15. јуна 2003. године окупили били на тргу и на улицама да, као што је обичај у свим српским градовима, прославе победу националног тима. Све је прошло весело, осим што је сутрадан саопштено да је током славља нападнут и оштећен конзулат Хрватске и демолиран хрватски аутомобил.

Као новинар и тадашњи уредник локалног недељника, анкетирао сам све заинтересоване стране. Информација о нападу и тада је била лишена основних података који би је поткрепили на било који начин и учинили проверљивом.

Једино је начелник тадашњег Секретаријата унутрашњих послова, др Светислав Рајшић, дао изјаву. У њој је дословно речено: „У Суботици током славља није забележен ни један

инцидент. Специјално ојачано стакло на вратима конзулата, које никако није могло бити разбијено флашом, напукло је месецима пре прославе због пренапрегнутости, о чему смо благовремено били обавештени. Објект 24 часа обезбеђују припадници полиције. Једна таблица са аутомобила из Републике Хрватске нестала је дан пре одигравања утакмице и прославе на улицама, а власник није био сигуран да ли је украдена или је спала током вожње“.

Наш недељник објавио је текст „Суботичани нису хулигани из Крања“, али је перје просуто са странице локалног хрватског недељника већ летело по свим „независним“ сајтовима и у другим издањима широм земље и региона.

Демолирана суботичка џамија

Седамнаести фебруар 2008. године, српска енклава јужно од Приштине. С двојицом колега из удружења новинара време проводим у Грачаници, Чаглавици и Преоцу. Дан је проглашења албанске независности. Колегама Србима и другим неалбанцима објашњавамо да удружење остаје у покрајини, ма шта Албанци у Приштини тога дана да прогласе.

После два дана проведена на путу, буди ме вест да је нова суботичка џамија демолирана током протеста против албанске независности на Косову и Метохији, те да су демонстранти приде брутално претукли двојицу колега.

Прво сам телефоном позвао „претучене“ сниматеље. Први ми је рекао да га је један демонстрант, истина, благо одгурнуо упозоривши га да „не треба да га снима“, али да се ништа више од тога није догодило. Други је рекао да га нико није ни дотакао, да је његов фото-апарат потпуно нетакнут и да није разбијен како је објављено.

Потом сам позвао шефа исламске заједнице у Суботици, ког сам недуго пре тога лично упознао. Уз дужно поштовање, опрезно сам изразио жаљење због догађаја, а он је на моје запрепашћење одговорио да је од свега реченог у вестима независне ТВ станице истина само то да је на џамију полетела једна једина каменица. Објект уопште није био оштећен!

Показало се на крају да је лаж о демолирању џамије потекла од члана једне од независних новинарских организација, данас блиских асоцијацији „Грађанска Војводина“. Он је сматрао да бачену каменицу, једну једину коју је видео и коју је уопште могао да види, слободно може додатно драматизовати у интересу промоције властитог политичког уверења за које сматра да је једино исправно.

Његову свесно „спиновану“ вест, којом је у једном тренутку успео пропагандно да разори целу џамију, преузела је без провере колегиница која је још више од њега посвећена наводној безгрешности исте политичке идеје. Она је послала лажну вест националној телевизији за коју је тада радила. Срећом, деманти који смо одмах написали њена телевизија је објавила, а лажну вест избацила из програма.

Увек када се сретнем са лажним вестима, сетим се јапанске пропаганде која је током борби на Новој Гвинеји међу америчке војнике протурила лаж да лек против маларије изазива импотенцију. Војници су бирали мушкост и масовно одбијали да попију драгоцени „атебрин“. У неким борбеним јединицама проценат оболелих попео се и до 80%.

Недуго после лажног разарања суботичке џамије, добио сам електронско писмо. У њему је један незадовољан члан моје новинарске организације изражавао згражавање због тога што сам 17. фебруара 2008. године „био у Приштини“ и „подржао Хашима Тачија“. Писмо је одаслао на више стотина адреса по Србији, а ја сам се сетио немачког извештаја из 1943. године и насмејао. Није баш све што су Немци тада објављивали о нама било њихова пука пропаганда.

(Глас Русије)